

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	12
แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม	16
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการเผยแพร่และทฤษฎีการเผยแพร่ นวัตกรรม	34
รูปแบบการเผยแพร่ นวัตกรรม	41
ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงและการสื่อสาร	57
แนวคิดการวิจัยและพัฒนา	65
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	72
แนวคิดและทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ	78
แนวคิดและทฤษฎีเจตคติ	83
แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรม	92
คืนเต็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	95
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	106
งานวิจัยในประเทศ	106
งานวิจัยต่างประเทศ	119

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	122
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	122
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	124
การเก็บรวบรวมข้อมูล	140
การวิเคราะห์ข้อมูล	141
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	142
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	144
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	144
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	144
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	145
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม ตามแผนพัฒนาที่ 8-10 (พ.ศ. 2540-2551) ของกรมพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานรัฐ	145
ตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไข สภาพดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	153
ตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไข สภาพดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	199
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	208
ความมุ่งหมายของการวิจัย	208
สรุปผล	208
อภิปรายผล	209
ข้อเสนอแนะ	211
บรรณานุกรม	213

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	228
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	229
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณารูปแบบการเผยแพร่	236
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	239
ภาคผนวก ง กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มในการเผยแพร่	274
ภาคผนวก จ แผนปฏิบัติการกิจกรรมเผยแพร่ความรู้การแก้ไขสภาพดินเค็ม	300
ภาคผนวก ฉ เนื้อหาธรรมเทศนาเผยแพร่ความรู้เรื่องดินเค็ม	308
ภาคผนวก ช คู่มือรูปแบบการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	313
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างภาพประกอบกิจกรรมในการวิจัย	350
ประวัติย่อของผู้วิจัย	362

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การจัดลำดับอิทธิพลของช่องทางการยอมรับ	50
2 เจตคติลักษณะองค์ประกอบการเกิด การวัด และการเปลี่ยนแปลงเจตคติ	91
3 การจำแนกระดับความเต็มที่มีผลกระทบต่อพืช	98
4 พืชทนเค็ม (ปรับปรุงจากกลุ่มปรับปรุงดินเค็ม)	102
5 ตัวอย่างแบบวัดเจตคติ	135
6 ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์การปฏิบัติ	136
7 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการ เผยแพร่ว่าจากการนำไปทดลองใช้ (Try-out)	139
8 การสังเคราะห์โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเค็มต่อการเผยแพร่เทคโนโลยีการแก้ไขการ แพร่กระจายดินเค็มของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานรัฐ	149
9 ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการเผยแพร่การแก้ไขสภาพดินเค็ม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รอบที่ 1	154
10 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการเผยแพร่ในแต่ละขั้นตอน จากแบบสอบถาม รอบที่ 1	155
11 ค่ามัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอเตอร์ (IQR) การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ต่อขั้นตอนรูปแบบการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม รอบที่ 2	157
12 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการเผยแพร่จากแบบสอบถาม รอบที่ 2	158
13 ค่ามัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอเตอร์ (IQR) จากผลการพิจารณา ของขั้นตอนการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รอบที่ 3	159
14 คุณลักษณะของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	164
15 ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	165
16 ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีการแก้ไขดินเค็มและปัญหาอุปสรรคของการไม่ยอมรับ เทคโนโลยีแก้ไขดินเค็มของเกษตรกร	173
17 สื่อและพฤติกรรมกรรับสื่อของเกษตรกร	175
18 เนื้อหาเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	178
19 สื่อและวิธีการในการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	179

20	การประเมินผลวิธีการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	185
21	วิธีการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรที่ประสบปัญหาพื้นที่ดินเค็ม	187
22	ขั้นตอนการสร้างเจตคติที่ดีต่อการแก้ไขสภาพดินเค็ม	191
23	วิธีการเพิ่มทักษะปฏิบัติในการนำเทคโนโลยีการแก้ไขดินเค็มไปใช้	194
24	เครื่องมือและวิธีการประเมินผลการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	196
25	ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไข สภาพดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	199
26	ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อการเผยแพร่ความรู้เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม ก่อนและหลังเผยแพร่ความรู้การแก้ไขสภาพดินเค็ม	200
27	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรก่อนและหลังการเผยแพร่ความรู้ เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	203
28	เจตคติของเกษตรกรต่อการแก้ไขสภาพดินเค็มก่อนและหลังการเผยแพร่ความรู้ เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็ม	204
29	การเปรียบเทียบเจตคติของเกษตรกรต่อการแก้ไขดินเค็ม ก่อนและหลังการเผยแพร่ ความรู้ เรื่องการแก้ไขสภาพดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	205
30	การเปรียบเทียบการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการแก้ไขสภาพดินเค็มในพื้นที่ ของตนเอง ก่อนและหลังการเผยแพร่ในรอบ 2 เดือน	206
31	การเปรียบเทียบการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการแก้ไขสภาพดินเค็มในพื้นที่ ของตนเอง ก่อนและหลังในรอบ 2 เดือน	207

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ของ Brown และ Moberg	15
3 ต้นแบบของนวัตกรรม	17
4 อธิบายขั้นตอนในกระบวนการเกิดนวัตกรรม	18
5 ความสำคัญของนวัตกรรมต่อองค์กร	19
6 ตัวแบบต้นไม้ (The Three Model) การสร้างความรู้	21
7 ลำดับขั้นของการคิดและการเรียนรู้	22
8 แนวคิดและกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม	23
9 นวัตกรรมการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง	24
10 องค์ประกอบของวิธีระบบ	27
11 กระบวนการเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้	32
12 กระบวนการของการพัฒนานวัตกรรม	33
13 กระบวนการสร้างและการทบทวนนวัตกรรม	33
14 รูปแบบการเผยแพร่แบบใช้มนุษย์สัมพันธ์	45
15 รูปแบบการเผยแพร่แบบอิงประชากรผู้ใช้นวัตกรรม	47
16 รูปแบบการเผยแพร่แบบผสม	48
17 แผนผังสรุปการเผยแพร่ตามรูปแบบ EPC	49
18 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่ออัตรา การยอมรับนวัตกรรม	51
19 แผนผังการประเมินโครงการ	53
20 ระบบการสื่อสาร SMCR Model	63
21 ขั้นตอนกระบวนการสื่อความหมาย	63
22 การสื่อสารทางเดียว (One-way Communication)	64
23 การสื่อสารสองทาง (Two-way Communication)	64
24 กระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D)	67
25 แผนภูมิแสดงองค์ประกอบเจตคติ	84
26 ขั้นตอนการเกิดเจตคติ	86

ภาพประกอบ

หน้า

27	แสดงการเกิดพฤติกรรมจากความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ	94
28	ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการเผยแพร่ ด้วยเทคนิค Delphi Technique	128
29	รูปแบบเผยแพร่ความรู้การแก้ไขสภาพดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	161
30	หน่วยงานเผยแพร่ความรู้การแก้ไขสภาพดินเค็ม	163
31	แผนผังการเผยแพร่ความรู้การแก้ไขสภาพดินเค็ม	198

